

Опис курсу

Навчальна дисципліна « Соціологія бізнесу та підприємництва».

Дисципліна «Соціологія бізнесу та підприємництва» є нормативною навчальною дисципліною зі спеціальності 054 «Соціологія» для освітньої програми «Бізнес-соціологія», яка викладається у 7 семестрі в обсязі 4 кредитів ЄКТС.

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний досвід для розуміння специфіки соціології бізнесу та підприємництва як теорії середнього рівня, що націлена дослідити соціальний контекст, який супроводжує підприємницькі ініціативи від зародження ідеї до розвитку власної справи в її інституціалізованих формах. Запропонований курс має не лише теоретичне, але й прикладне спрямування, так як дає змогу студентам застосовувати на практиці теоретичні знання, реалізуючи власні напрацювання та проекти щодо шляхів розвитку бізнесу та підприємництва в умовах інформаційного суспільства та нової економіки з урахуванням чинників інституційного, соціокультурного та соціопсихологічного порядку.

Мета навчальної дисципліни полягає у поглибленні знань, розвитку вмінь та вдосконаленні практичних навичок студентів, необхідних для здійснення аналізу сучасного підприємництва та бізнесу, виходячи із соціального контексту їх функціонування.

Завдання курсу:

- ознайомити з етапами та тенденціями розвитку сучасного бізнесу та підприємництва з урахуванням новітніх тенденцій змін у глобальній економіці та інформаційному суспільстві;
- розкрити основні теорії, концепції та парадигми, що розкривають зміст реалізації підприємницької функції у суспільстві як інноваційної та новаторської;
- розглянути сферу предметних зацікавлень соціології бізнесу та підприємництва як галузевої соціології, окреслити межі застосування понять «бізнес» та «підприємство»;
- розкрити та показати значення чинника масової свідомості, що має визначальний вплив на розвиток бізнесу та підприємництва в сучасному українському суспільстві;
- оцінити перспективи стратифікаційного позиціонування підприємців як окремої соціальної групи (верстви, бізнес-класу);
- проаналізувати мотиваційні основи спонукальних дій до бізнесу, етичні засади, умови та середовище реалізації підприємницької активності;
- ознайомити із засадами формування та функціонування підприємницьких організацій, їх трансформації у соціально відповідальні та таких, що націлені на соціальне партнерство;
- розкрити особливості прикладної реалізації підприємницької функції на прикладі опрацювання бізнес-плану, творення підприємницьких команд, забезпечення їх відповідною соціологічною та професійною підтримкою.

Основна література:

1. Ватаманюк О. Бізнес-економіка: навч. посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 324 с.
2. Виноградова О.В., Дрокіна Н. І. Електронний бізнес. Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2018. – 292 с.
3. Гонтарева І. В. Підприємництво: підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с
4. Пачковський Ю. Психологія підприємництва: навч. посібник. 4-те вид. . – К.: Каравела, 2017. – 416 с.
5. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / За наук. ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. — 501 с.
6. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін. Посібник / Свинчук А.А., Корнецький А.О., Гончарова М.А., Назарук В.Я., Гусак Н.Є., Туманова А.А. – К: ТОВ «Підприємство «Ві Ен Ей», 2017 – 188 с.
7. Соціологія: теорії середнього рівня / за наук. Ред. Ю.Ф. Пачковського. – Київ: Каравела, 2020. -356 с.

Додаткова література:

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. – К.: Наш Формат, 2018. – 261 с.
3. Дерев'янюк Ю. М., Мельник Л. Г., Лукаш О. А. Інтрапренерство: особливості застосування у підприємницькій діяльності // Механізм регулювання економіки. – № 4. – 2015. – С. 88-94.
4. Кареба М. І. Управління венчурним бізнесом : опорний конспект лекцій / М. І. Кареба. — Миколаїв: МДАУ, 2016. – 114 с.
5. Кацьора О.В. Соціологічні підходи до визначення підприємництва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Педагогіка і соціальна робота. – Вип. 29. – 2013. – С.64-66.
6. Лукашевич М.П. Соціологія ринку: навч. посібник. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 231 с.
7. Основи підприємництва: підручник / Під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДГУ, 2019. – 493 с.
8. Пачковський Ю.Ф., Максименко А.О. Споживча поведінка українських домогосподарств. Монографія. – Львів: ЛНУ імені І. Франка, 214. – 292 с.
9. Рахманов О. Власники великого капіталу як суб'єкт соціально-економічних перетворень в Україні: монографія. – К.: Ін-т соціології НАН Укразни, 2012. – 376 с.
10. Сірий Є. В. Підприємництво як предмет теоретико-соціологічного осмислення: монографія. – К.: ТОВ "Агенство "Україна", 2008. – 392 с.

11. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. – К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2011. – 242 с.
12. Харламова Г., Ставицький А. Гендерні питання в підприємницькій діяльності: сучасне сприйняття підприємців // Вісник Київського університету. Сер. Економіка. –2020. –Вип. 3. – С. 40-52.
13. Шевченко Л. С. Команда як бізнес модель: нові виклики менеджменту та HR-консалтингу. . URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/69-90.pdf>
14. Reynolds, Paul D., Sociology and Entrepreneurship: Concepts and Contributions (1991). Entrepreneurship Theory and Practice, Vol. 16, Issue 2, p. 47-70 1991. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1505888>
15. Sahin, M., Nijkamp, P., Baycan-Levent, T. (2007). Migrant entrepreneurship from the perspective of cultural diversity. W: L.-P. Dana (red.), Handbook of research on ethnic minority entrepreneurship (s. 99–115). Cheltenham: Edward Elgar.
16. Solomon G., Matthews C. The curricular confusion between entrepreneurship education and small business management: a qualitative analysis. Journal of Modern Competition, 2017, vol. 11, no. 1 (67), pp. 121–142.
17. The sociology of entrepreneurship / edited by Martin Ruef, Michael Lounsbury. Amsterdam ; Oxford : Elsevier JAI, 2007. 368 p.
18. Theodorakopoulos, N., Hart, M., Braidford, P., Allinson, G., Stephan, U. and Houston, M. (2015) “Sociology of Enterprise”, BIS Research Report No. 238, August.
19. Thornton P. The Sociology of entrepreneurship, in: Annual Review of Sociology. 1999. Vol. 25, pp. 19-46.

Интернет-джерела:

1. Глобальний моніторинг підприємництва (Global Entrepreneurship Monitor). URL: <https://gemconsortium.org/>
2. Центр з дослідження підприємництва та матеріали міжнародних наукових конференцій (Babson College: Frontiers of Entrepreneurship Research). URL: <https://babson.edu/academics/centers-and-institutes/the-arthur-m-blank-center-for-entrepreneurship/> –
3. Вісник Львівського університету Серія соціологічна. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology>
4. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». URL: <https://periodicals.karazin.ua/sc>
5. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: <https://fama.agency/>
6. Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». URL: <http://soctech-journal.kpu.zp.ua/>
7. Інститут соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/>
8. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>
9. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: <http://stmm.in.ua/>

10. Науковий журнал «Український соціум». URL: <https://ukr-socium.org.ua/uk/>
11. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: <https://socioinform.com/>
12. Соціологічна асоціація України. URL: <https://sau.in.ua/>
13. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <https://ratinggroup.ua/>
14. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова.
URL: <https://razumkov.org.ua/>
15. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>